

Propozycje tematów do matury wewnętrznej na rok szkolny 2015/2016
w Zespole Szkół nr 2 im. J. Długosza w Wieluniu

LITERATURA

1. Antyk jako filar kultury europejskiej. Na wybranych przykładach rozważ, czy wspiera on przez wieki literaturę polską.
2. Różne obrazy przyrody w literaturze. Omów sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
3. Niepogodzeni ze światem dawniej i dziś. Przedstaw literackie portrety bohaterów zbuntowanych i wyobcowanych na wybranych przykładach.
4. Groteska jako sposób mówienia o świecie w literaturze XX wieku. Omów temat, odwołując się do właściwych przykładów literackich.
5. Krytyka cudzoziemszczyzny i sarmatyzmu w literaturze oświecenia i romantyzmu.
6. Zdrada i podstęp jako środek do osiągnięcia celu. Omów temat na podstawie przykładów z literatury XIX wieku.
7. Zaprezentuj i zinterpretuj problem odpowiedzialności człowieka za swoje czyny w wybranych utworach literackich.
8. Wieś polska nakreślona z humorem, sentymentem, wiernie lub w krzywym zwierciadle. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych utworów literackich.
9. Toksyczni, pobłażliwi, obojętni ... Wskaż i oceń postawy rodziców wobec dzieci w literaturze różnych epok.
10. Postawa prometejska w utworach literackich dwóch wybranych epok. Dokonaj analizy materiału rzeczowego.
11. Literackie dialogi z Bogiem - omów na wybranych przykładach.
12. "Każda epoka ma swe własne cele ... " Myśl A. Asnyka odnieś do utworów dwu wybranych epok literackich.
13. Słynne spory literackie. Na podstawie wybranych przykładów określ, jaki wpływ miały na programy artystyczne poszczególnych epok.
14. Brzydota w literaturze różnych epok. Omów funkcjonowanie tej kategorii, odwołując się do wybranych utworów różnych epok.
15. Obląkani i szaleni w dramatach W. Szekspira i utworach romantycznych - na podstawie wybranych utworów scharakteryzuj różne kreacje bohaterów.
16. Córki jako bohaterki literatury pięknej. Omów zagadnienie, odwołując się do konkretnych przykładów.
17. Motyw wędrowki w literaturze. Na wybranych przykładach omów jej symbolikę i celowość.
18. Poezja kobieca o miłości. Porównaj ujęcia tego tematu w dwu wybranych epokach literackich.
19. Omów problem winy i kary w wybranych utworach literackich różnych epok.
20. W oparciu o wybrane utwory literackie zaprezentuj różne kreacje zbrodniarza.
21. Ważne daty z kalendarza historii Polski na kartach literatury. Zaprezentuj i zinterpretuj zagadnienie w oparciu o wybrany materiał literacki różnych epok.
22. Przedstaw różne kreacje herosów i bohaterów mitologicznych. Omów w oparciu o wybrane teksty literackie.
23. "Niech żyje bal" - porównaj obrazy balów i ich znaczenie w literaturze romantycznej, dwudziestolecia międzywojennego i współczesności. Odwołaj się do dowolnie wybranych utworów z tych epok.
24. Portret artysty w literaturze różnych epok. Zaprezentuj różne sposoby ich kreacji w oparciu o wybrane przykłady literackie.

25. Człowiek katem i ofiarą. Wskaż różne uwarunkowania postaw i czynów bohaterów w wybranych tekstach literackich.
26. Niepokoje ludzi schyłku wieków - dokonaj analizy zjawiska na przykładzie utworów różnych twórców.
27. Najpiękniejsze literackie modlitwy. Zaprezentuj i zinterpretuj wybrane utwory różnych epok.
28. Porównaj sposoby ujęcia motywu samotności w literaturze wybranych epok.
29. Motyw snu w literaturze - omów na przykładzie wybranych dzieł literackich z różnych epok.
30. Przedstaw na podstawie wybranych utworów różnych epok starość jako motyw literacki. Wskaż jego funkcje.
31. Wskaż hasła pozytywistyczne i ich odzwierciedlenie w literaturze polskiej.
32. Porównaj obrazy miast i ich mieszkańców w prozie i poezji XIX i XX wieku.
33. Trudny problem dziedzictwa sarmackiego w literaturze epok późniejszych. Omów na wybranych przykładach.
34. Różnorodne ujęcia motywu utopii w wybranych utworach literackich. Omów różne wersje w wybranych utworach.
35. Udowodnij, że biografia może być kluczem do odczytania twórczości pisarza (J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza, A. Wata, W. Odojewskiego, F. Kafki, Bułhakowa, F. Dostojewskiego).
36. Życie krótkie - sztuka wieczna. Rozwiń myśl, odwołując się do tekstów różnych epok.
37. Wizerunki kobiet w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw i porównaj, odwołując się do wybranych przykładów.
38. Bohaterowie w habitach. Przedstaw sposób ich kreowania w wybranych utworach literackich.
39. Różne oblicza władców w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
40. Wskaż literackie kreacje człowieka rozsądnego i człowieka szalonego i ich funkcje. Odwołaj się do utworów z różnych epok.
41. Różnorakie koncepcje szczęścia – omów zagadnienie, odwołując się do utworów z dwóch różnych epok literackich.
42. Człowiek wobec swoich obowiązków. Omów wizerunek lekarza ukazany w utworach literackich różnych epok.
43. Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze. Omów sposoby ich przedstawiania i funkcje w wybranych utworach.
44. Różne sposoby widzenia Boga, świata i człowieka w literaturze dwóch wybranych epok.
45. Portret artysty w wybranych utworach literackich i biografiach ich twórców (np.: J. Kochanowski, J. Słowacki, C.K. Norwid, S. Wyspiański, W. Gombrowicz, S. Przybyszewski). Omów na wybranych przykładach.
46. Idealiści i marzyciele w literaturze. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
47. Przemiana wewnętrzna jako ważny element określający osobowość bohaterów literackich. Omów na wybranych przykładach.
48. Polemiki, spory, prowokacje - starcia pokoleń literackich. Omów na przykładach wybranych utworów.
49. Wpływ wojny i masowych zbrodni na psychikę i morale człowieka. Omów na podstawie wybranych dzieł.
50. Różnorodne ujęcia motywu śmierci w literaturze. Omów na wybranych przykładach.

51. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
52. Różne ujęcia motywu miłości w tekstach literackich. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
53. Na wybranych przykładach przedstaw różne ujęcia motywu władcy w literaturze.
54. Dramat jednostki wpisanej w historię. W oparciu o dowolne teksty literackie omów wpływ wydarzeń historycznych na biografie bohaterów literackich.
55. Motyw młodości w literaturze. Omów sposób jego realizacji na wybranych przykładach.
56. Wizerunek kobiety w literaturze fantasy. Omów na wybranych przykładach.
57. Porównaj modele patriotyzmu w twórczości A. Mickiewicza, J. Słowackiego, C.K. Norwida. Omów problem na wybranych przykładach.
58. Problem winy i kary. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
59. Motyw exegi monumentum w twórczości Horacego i jego reinterpretacje w utworach polskich poetów różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
60. Porównaj różne sposoby realizacji motywu dziecka w utworach literackich różnych epok.
61. Przedstaw różne wizerunki mężczyzn w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski.
62. Literackie portrety mieszczan - "straszni" czy fascynujący? Rozważ zagadnienie odwołując się do literatury różnych epok.
63. Samotność - wybór czy konieczność? Porównaj różne kreacje bohaterów na przykładzie wybranych dzieł literackich.
64. Motyw cierpienia w literaturze. Zanalizuj wybrany materiał literacki.
65. Omów różne ujęcia motywu rozstania w wybranych utworach literackich.
66. „Dobra żona męża korona”- zaprezentuj różnorodne portrety małżonek w literaturze, analizując wybrane przykłady tekstów literackich.
67. Literatura o domu i rodzinie-serio i prześmiewczo. Zaprezentuj temat ,analizując wybrane teksty literackie.
68. Nauczyciel i uczeń w literaturze. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
69. Porównaj koncepcję poezji i poety na przykładzie dwóch wybranych epok literackich.
70. Praca - przekleństwo czy spełnienie ? Omów funkcje motywu na przykładzie wybranych utworów literackich.
71. Omów przyczyny strachu i rolę tego uczucia w życiu bohaterów literackich. Wykorzystaj wybrane utwory.
72. Poezja księdza Jana Twardowskiego na tle polskiej poezji religijnej. Omów na wybranych przykładach.
73. Tematyka sportowa w wybranych utworach literackich. (np. K. Wierzyński, J.Parandowski) Porównaj ujęcie tematu, analizując wybrane przykłady.
74. Omów sposoby wykorzystywania motywów biblijnych w literaturze.
75. Motyw pieniądza w literaturze i jego funkcje. Rozważ zagadnienie na podstawie twórczości wybranych utworów literackich.
76. Wielkie monologi literackie i ich funkcja. Zaprezentuj temat ,analizując wybrane teksty literackie.
77. Katastroficzny obraz świata i człowieka w literaturze XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
78. Różne ujęcia motywu rodziny i /lub domu w literaturze.
79. Człowiek w świecie form i stereotypów w świetle twórczości Witkacego, W. Gombrowicza i S. Mrożka.

80. Motyw miłości romantycznej i jego kontynuacja w literaturze późniejszych epok. Omów na wybranych przykładach.
81. Różne ujęcia portretu ojca w wybranych utworach literackich. Omów zagadnienie na podstawie celowo dobranych utworów.
82. Różne stany psychologiczne bohaterów znajdujących się w sytuacjach skrajnych. Omów temat na podstawie utworów z literatury współczesnej.
83. Od Rolanda do Rycerza z "Wesela" Wyspiańskiego. W jakim stopniu ideał rycerza wpływał na kreację bohaterów walczących za ojczyznę? Omów temat na wybranych przykładach.
84. Różne rodzaje komizmu i jego funkcja w literaturze. Omów na wybranych przykładach literackich.
85. Różne ujęcia problematyki holokaustu w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
86. Zjawy, duchy, sny - omów na wybranych przykładach i określ, jaką funkcję pełnią w utworach literackich różnych epok.
87. Różne wizerunki starości. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
88. Obrazy miasta w literaturze XIX i XX wieku. Porównaj sposób kreowania przestrzeni na wybranych przykładach.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

89. Powstanie świata wg różnych wierzeń. Omów na podstawie wybranych dzieł z różnych dziedzin sztuki.
90. Funkcja motywu arkadii w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
91. Na przykładzie wybranych utworów literackich i/lub filmów scharakteryzuj stosunek Polaków do Żydów.
92. Różne wizerunki kobiety w literaturze i sztuce. Przedstaw na podstawie wybranych przykładów.
93. Obraz Warszawy w literaturze i malarstwie. Omów temat na wybranych przykładach z różnych epok.
94. Kraków Wyspiańskiego. Przedstaw wizerunki miasta i jego mieszkańców w dziełach literackich i plastycznych artysty.
95. Postać Chrystusa w literaturze i sztuce. Omów i porównaj na przykładzie dzieł z dwóch wybranych epok.
96. Różne ujęcia motywu tańca w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
97. Madonny w literaturze i sztuce różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
98. Inspiracje biblijne w literaturze i sztuce. Określ ich rolę oraz funkcję w wybranych dziełach.
99. Motyw Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach różnorodność jego ujęcia.
100. Motyw upadku i nawrócenia. Omów zagadnienie, odwołując się do literatury oraz innych tekstów kultury.
101. Na wybranych przykładach porównaj różne wizerunki matki w literaturze i sztukach plastycznych.
102. Różne ujęcia motywu rozstania w literaturze i sztuce. Zaprezentuj topos w literaturze innych dziedzinach sztuki.

103. Wykaż, opierając się na wybranych przykładach, że niepokoje metafizyczne są obecne w literaturze i innych rodzajach sztuki barokowej. Omów je.
104. Motyw kuszenia w literaturze i innych sztukach. Przedstaw i omów ich funkcje, odwołując się do wybranych przykładów.
105. Sceny z życia świętych w literaturze i malarstwie. Porównaj wybrane teksty kultury europejskiej i polskiej.
106. Różne oblicza rewolucji w literaturze i innych sztukach (np. malarstwie, filmie). Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
107. Kobieta demoniczna w twórczości literackiej i malarstwie Bruno Schulza i Stanisława Ignacego Witkiewicza. Omów zagadnienie na przykładzie dzieł malarskich oraz przywołując wybrane teksty kultury.
108. Funkcja motywu ogrodu w literaturze i malarstwie. Omów temat na wybranych przykładach.
109. Różne portrety rodziny w literaturze i sztuce. Omów sposoby ich kreowania na wybranych przykładach z dwóch epok.
110. Polskie powstania narodowe w literaturze i malarstwie. Przedstaw ich ujęcie w przywołanych przykładach.
111. Różnorodny wizerunek Żyda. Omów na wybranych dziełach literackich, filmowych lub plastycznych.
112. Na przykładzie wybranych dzieł literatury i sztuki omów różne sposoby ujęcia motywu rewolucji.
113. Motyw anioła w literaturze i filmie. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów.
114. Góry i ich mieszkańcy w literaturze, malarstwie, muzyce XIX i XX wieku. Omów różne ujęcia tego motywu w wybranych dziełach.
115. Motyw drogi w literaturze i w filmie. Omów na wybranych przykładach różne ujęcia tego zagadnienia.
116. Wizerunek Sarmaty w literaturze i malarstwie. Rozwiń temat na podstawie wybranych dzieł literackich i plastycznych.
117. Groteska jako sposób mówienia o świecie. Omów cechy i funkcje groteski w literaturze i filmie, opierając się na wybranych przykładach.
118. Katastroficzne wizje i obrazy zagłady w dziełach literackich i filmowych. Analiza wybranych dzieł.
119. Różnorodne wizerunki dziecka w literaturze i malarstwie.
120. Portret Polaków w literaturze i malarstwie. Analiza porównawcza w wybranych dziełach.
121. Portret dworzanina w literaturze polskiej i malarstwie europejskim. Porównaj wybrane teksty.
122. Portret matki w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
123. Różne sposoby kreowania herosów w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
124. Zasłużeni twórcy w historii teatru. Omów na wybranych przykładach.
125. Muzyczność i malarskość w "Panu Tadeuszu" A. Mickiewicza. Analiza fragmentu utworu, przykładów ikonograficznych.
126. Literatura i/lub sztuka wobec ludzkiego cierpienia. Omów na wybranych przykładach.
127. Utopie i antyutopie. Omów sposób realizacji motywów, odwołując się do literatury /i/ lub innych tekstów kultury.
128. Motyw "małej ojczyzny" w wybranych utworach literatury wysokiej i popularnej. Omów na wybranych przykładach.

129. Bohema literacka. Obyczajowy i literacki obraz cyganerii artystycznej. Omów na wybranych przykładach.
130. Ekspresjonizm jako "krzyk duszy". Przedstaw sposoby wyrażania uczuć przez ekspresjonistów odwołując się do różnych dzieł literackich i plastycznych.
131. Problemy moralne wpływające z telewizyjnych adaptacji teatralnych. Omów na podstawie wybranych przykładów.
132. Symbolika stroju. Omów zagadnienie, analizując wybrane dzieła literackie i inne (np. malarskie, rzeźbiarskie, filmowe, teatralne).
133. Dramaty Williama Szekspira i ich współczesne interpretacje filmowe. Porównaj sposoby interpretacji wybranych dzieł autora.
134. Na wybranych przykładach przedstaw rokoko jako prąd literacki i styl artystyczny.
135. Zaprezentuj związki literatury z muzyką. Przywołaj wybrane przykłady z różnych epok.
136. „Ku pokrzepieniu serc”. Odwołując się do dzieł literackich i malarskich, wyjaśnij jaką rolę realizowała polska sztuka XIX wieku.
137. Doktryna socrealizmu w literaturze i sztuce. Omów i porównaj wybrane przykłady.
138. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie (np. Henryk Sienkiewicz i Jan Matejko). Analiza porównawcza dzieł.
139. Impresjonizm w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
140. Na podstawie wybranych przykładów przedstaw różne ujęcie motywu macierzyństwa. Odwołaj się do dzieł literackich i plastycznych.
141. Podobne czy inne spojrzenie dwóch różnych reżyserów na to samo dzieło literackie? Omów na podstawie wybranych przykładów.
142. Funkcje alegorii w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
143. Problem adaptacji filmowej. Porównaj film z jego literackim pierwowzorem. Oceń adaptację.
144. Sztuka wobec niewyraźnego – symbol jako środek wyrazu w poezji i malarstwie. Dokonaj analizy przywołanego materiału rzeczowego.
145. Stroje bohaterów literackich i postaci przedstawionych na obrazach jako element charakterystyki bohatera. Omów na wybranych przykładach.
146. Różne ujęcie motywów biesiadnych w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
147. Malarskość dramatów Stanisława Wyspiańskiego. Omów zagadnienie na wybranych utworach.
148. Wielkie karty naszej historii utrwalone w różnych formach zapisu (np. kronika, epos, pieśń patriotyczna, obraz etc.). Zaprezentuj temat na podstawie wybranych przykładów.
149. Uprzedmiotowanie człowieka jako problem w literaturze i sztuce (np. T. Kantor Wróblewski, T. Różewicz). Omówienie i interpretacja zjawiska na wybranych przykładach.
150. Kult Napoleona w literaturze i sztuce polskiej. Omów na wybranych przykładach.
151. Dzieło sztuki jako komentarz do tekstu literackiego. Porównaj wybrane przykłady.

JĘZYK

152. Przysłowia polskie. Dokonaj analizy językowej i kulturowej wybranych przysłów o określonej tematyce.
153. Mowa znanych Polaków. Dokonaj charakterystyki języka dwóch lub trzech sławnych) Polaków. Analizę poprzyj zgromadzonymi przykładami - teksty prasowe, nagrania.
154. Funkcje stylizacji biblijnej w tekstach literackich różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
155. Język internetowych grup dyskusyjnych. Zubożenie czy wzbogacenie współczesnej polszczyzny. Zaprezentuj własne stanowisko w tej kwestii.
156. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
157. Neologizmy w literaturze XX wieku. Przedstaw ich typy oraz funkcje na wybranych przykładach.
158. Najślawniejsze literackie monologi. Zaprezentuj charakteryzujący bohaterów sposób używania języka, analizując wybrane teksty.
159. Omów, na czym polega zjawisko manipulacji językowej w wybranych tekstach pełniących funkcję impresywną.
160. Zjawisko amerykanizacji w języku polskim. Przedstaw problem, odwołując się do znanych Ci tekstów publicystycznych.
161. Mody językowe i ich odbicie w literaturze. Przedstaw problem w oparciu o wybrane przykłady.
162. Zaprezentuj i oceń język wyznań miłosnych w różnych epokach i różnych utworach literackich.
163. Omów funkcję gwary w wybranej powieści młodopolskiej.
164. Scharakteryzuj język poezji barokowej, przywołując wybrane teksty tej epoki.
165. Celowość wykorzystania polszczyzny mówionej w tekstach literackich - omów na wybranych przykładach.
166. Wyszukaj przykłady nazwisk znaczących (mówiących) bohaterów literackich różnych epok. Dokonaj ich analizy słowotwórczej, omów funkcje stylistyczne i związek z kreacją bohatera lub ideą utworu.
167. Język w domu, w pracy i w szkole - czy to ten sam język polski? Zanalizuj przykłady odmian współczesnej polszczyzny.
168. Językowe sposoby wyrażania uczuć w listach Twojego pokolenia i pokolenia romantyków (A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego). Dokonaj analizy przykładowych listów.
169. Różne sposoby realizowania gry słów. Omów zjawisko, odwołując się do wybranych reklam, fraszek i aforyzmów.
170. Błędy językowe i mechanizmy ich powstawania. Omów zjawisko na podstawie wybranych przykładów